

INDHOLD

Forerindring 9

INDLEDNING 11

Verdenssamfundet? 11

Den store kontrast 15

Fra lav til høj 16

Dobbelt identitet: tilpasning og protest 18

Historier og tider 19

Iagttagere strides 19

I. VERDENSSYSTEMER 23

Kræs for kendere 25

Markeder 28

Globale standarder 32

Splittelse og integration 33

De 10 bud om hvad verdenssystemer *ikke* er 34

Globaliseringens bærebølger 41

Grusomhedsmaskiner 42

Hvad er det så for en verden? 45

1. Verdener i verden 45

2. Fornyelse 45

3. Individualisering 46

4. Sekularisering 48

5. Nation 49

6. kataloget 50

Hvad koster jagten på lykke? 52

1. Fattigdom 53

2. Miljø 54

Strømmen og spindet 55

II. AT IAGTTAGE VERDEN 63

Sansning og symbol 63

Fra oldtid til opdagelser 66

Hvornår startede globaliseringen? 69

Tre slags globalisering 71
Tid over rum? 72
Modbegreber: lokal og global 75
Global integration 78
Min globale nabo 81
Univers og multivers 82
Massemedier: når alt kommer til alt 84
Standard, tempo og prisfald 89
Globale symboler 91
Mad fra alle lande 95
Tvang til globalisering 97

III. AT LEVE I VERDEN 99

Livsverden og verdenssamfund 99
Det civile samfund 101
Meningsdannelsens usynlige mekanismer 106
Tidens og rummets verden 111
Hængsler 114
Undertrykkelse og overtrykkelse 116
Kravsinfation 118
Verdensborgeren 119
En stigende globaliseringslinje 125
Verdensborgerens ansigter 127

1. Information 127
2. Bosted 128
3. Forbrug 128
4. Arbejde 128
5. Kompetence 129
6. Bekendte 129
7. Sprog 129

Globale masker 130
Loyalitetsstigen 134
Loyalitet i verdenssamfundet 137
Forfatningspatriotisme 140
Verdenssamfundet som utopi 141
Den store og den lille tid 143

IV. VERDENS DELE 145

Samfund, nation, land og stat 145
F.eks. Alexander den Store 151

Det nationale og det globale paradigme 153

Nationen 156

1500-tallet: statssamfund og enevælde 157

1600-tallet: merkantilisme 159

1700-tallet: samfund og stat 160

1700-tallet: folket som samfundets basis 162

1800-tallet: den tykke idé om nationen 163

1800- og 1900-tallet: det nationale demokrati 169

1900-tallet: socialstat og velfærdssamfund 171

1900-tallet: den tynde nationalisme 176

Nationer og andre ting 179

Staten: et navn, et øje og en hånd 180

Legitimitet 183

Magtbinding 185

Stat og verdenssystemer 186

Staten og det politiske system 190

Stat og verdenssamfund 191

Organisationen 194

Den multinationale organisation 196

Staten som organisation af anden orden 199

Statens uerstættelige funktioner 200

1. Social orden 201

2. Demokrati 202

3. Menneskerettigheder 204

4. Det offentlige rum 208

5. Velfærd 209

6. Globale risici 211

National og global: to sider af samme mønt 212

Globaliseringens tre tempi 214

Verdenssystemer 216

Organisationer 217

Stater 218

For enden af globaliseringens regnbue 219

NOTER 225

REFERENCER 241

Forerindring

Når ordet »globalisering« jager gennem æteren, handler det om praktiske ting – hvordan tigreren rides, hvad succes kræver, og hvordan berusende muligheder opdages og udnyttes. Det handler om indsatser.

Her er sigtet ikke praktisk. Der vil ikke blive talt meget om, hvilken strategi som kræves, om lavtløn og skatter skal op eller ned, hvordan staten kan forhindre flugt af hjerner og virksomheder, om produktionen af viden kan styres og om arbejdsstyrken skal være mere eller mindre fleksibel. I centrum står et upraktisk spørgsmål om, hvad globalisering er. Det handler om det samfund, som er på færde og i svang, her og nu og for enden af regnbuen. I stedet for globaliseringens økonomi og politik skal vi beskæftige os med verdenssamfundets filosofi.

Verdenssamfundet er ikke *a state in the world*, men *a state of the world*, som hvert eneste sekund overskrider sig selv i kraft af alles forsøg på at trænge hurtigere ind i fremtiden end alle andre. Selv om alle har deres lille dagsorden, skaber de tilsammen et enormt verdenssamfund, som de ikke har villet, men som konfronterer dem som en stadig ny virkelighed.